

2026

SANSKRIT

Course Name : Sanskrit Drama and Didactic Poetry

Course Code : SNS-MAJ-2014

Full Marks : 60

Time : 2½ Hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions :

1x8=8

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- Who is the hero of the drama স্বপ্নবাসবদত্তম্ ?
স্বপ্নবাসবদত্তম্ নাটকৰ নায়ক কোন ?
- Who was 'যৌগন্ধায়ণ' ?
'যৌগন্ধায়ণ' কোন আছিল ?
- Who is the author of the drama স্বপ্নবাসবদত্তম্ ?
স্বপ্নবাসবদত্তম্ নাটকৰ লিখক কোন ?
- Who is the author of the হিতোপদেশ ?
হিতোপদেশৰ লিখক কোন ?
- उत्तरायामचरितम् नाटक was written by महाकवि कालिदास/भवभूति/भास
(Choose the correct answer)
উত্তৰায়ামচৰিত নাটক মহাকবি কালিদাস/ভবভূতি/ভাসবদ্বাৰা লিখা হৈছিল
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)
- How many plays are written by भास ?
ভাসবদ্বাৰা কেইখন নাটক লিখা হৈছিল ?
- How many Acts are there in the drama अभिज्ञानशकुन्तलम् ?
অভিজ্ঞানশকুন্তলম্ নাটকত কেইটা অংক আছে ?
- Who was the king of पातलिपुत्र ?
পাটলিপুত্ৰৰ ৰজা কোন আছিল ?

(Turn over)

2. Answer the following questions (any six): 2x6=12
তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যিকোনো ছয়টা) :

- Name the plays written by কালিদাস.
কালিদাসে লিখা নাটকবোৰৰ নাম লিখা।
- How many plays written by भवभूति and write down their names.
ভবভূতিয়ে কেইখন নাটক লিখিছে আৰু সেইবোৰৰ নামবোৰ লিখা।
- ‘चक्रारपंक्तिरिव गच्छति भाग्यपंक्तिः’
Who is the speaker here ? To whom it is said ?
উক্ত কথাশাৰীৰ বক্তা কোন ? কথাষাৰ কাক কোৱা হৈছে ?
- “भर्तृहृत् सा दग्धाप्यदग्धा” Who is the speaker here ? Who is referred here as ‘सा’ ?
ইয়াত বক্তাগৰাকী কোন ? “সা” শব্দেৰে কাক উল্লেখ কৰা হৈছে ?
- Why Knowledge (विद्या) is called the best wealth ?
বিদ্যাক কিয় শ্রেষ্ঠ ধন বুলি কোৱা হয় ?
- ‘मृगानुसारिणं साक्षात् पश्यामीव पिनाकिनम्’
Who is the speaker here ? What is the meaning of the term पिनाकिन ?
উক্ত কথাশাৰীৰ বক্তা কোন ? ‘পিনাকিন’ শব্দটোৰ অৰ্থ কি ?
- “हृदय मा उत्ताम्य, यत् त्वया चिन्तितं तदनसूया मन्त्रयति” - What are the doubts referred to here ?
ইয়াত কি কি সন্দেহৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে ?
- Write the two kinds of विद्या as mentioned in the हितोपदेश.
হিতোপদেশত উল্লেখ কৰা দুই প্ৰকাৰৰ বিদ্যাৰ নাম লিখা।

3. Answer the following questions (any four): 4x5=20
তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যিকোনো চাৰিটা) :

- Write a short note on any one of the following :
তলত উল্লেখ কৰাবোৰৰ যিকোনো এটাৰ ওপৰত টিপ্পনী লিখা-
ভাস, কালিদাস, উত্তৰামচৰিতম্

b) Translate into English or Assamese any one of the following verses :

তলত দিয়া শ্লোকসমূহৰ যিকোনো এটা ইংৰাজী বা অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰা -

- तीर्थौदकानि समिधः कुसुमानि दधन्
स्वैरं वनादुपनयन्तु तपोधनानि ।
धर्मप्रिया नृपसुता न हि धर्मपीडा
मिच्छेत् तपस्विषु कुलव्रतमेतदस्याः ॥

- परिहरतु भवान् नृपापवादं
न परुषमाश्रमवासिषु प्रयोज्यम् ।
नगरपरिभवान् विमोक्तुनेते
वनमभिगम्य मनस्विनो वसन्ति ॥

c) Explain any one श्लोक :

- शुद्धान्तदुर्लभमिदं वपुराश्रमवासिनो यदि जनस्य ।
दूरीकृताः खलु गुणैरुद्यानलता वनलताभिः ॥
- इदं किलाव्याजमनोहरं वपु-
स्तपःक्षमं साधयितुं य इच्छति ।
ध्रुवं स नीलोत्पलपत्रधारया
शमीलतां छेतुमृषिर्व्यवस्यति ॥

d) Explain any one श्लोक

- कोर्थः पुत्रेण जातेन ? यो न विद्वान् धार्मिकः ।
काणेन चक्षुषा किं वा ? चक्षुः पीडैव केवलम् ॥
- विद्या ददाति विनयं विनयात् याति पात्रताम् ।
पात्रत्वाद् धनमाप्नोति धनाद्धर्मं ततः सुखम् ॥

e) What are the parts of हितोपदेश and from where the subject matter is taken by the writer ?

হিতোপদেশৰ ভাগকেইটা কি কি আৰু বিষয়বস্তু লেখকে ক'ৰ পৰা লৈছে ?

f) Elucidate the idea of any one of the following :

তলৰ যিকোনো এটাৰ ভাবাৰ্থ লিখা :

- चक्रारपंक्तिरिव गच्छति भाग्यपंक्तिः ।
- दुःखं न्यासस्य रक्षणम् ।

4. Answer the following questions (*any two*) :

10x2=20

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যিকোনো দুটা) :

- Write about the origin and development of Sanskrit drama.
সংস্কৃত নাটকৰ উৎপত্তি আৰু বিকাশ সম্পৰ্কে লিখা।
- Write the summary of the First Act of the drama অভিজ্ঞানশকুন্তলম্.
অভিজ্ঞানশকুন্তলম্ নাটকৰ প্ৰথম অংকৰ সাৰাংশ লিখা।
- Write the significance of the incarnation of the character of ব্ৰহ্মচাৰী
in the play স্বপ্নবাসবদত্তম্.
স্বপ্নবাসবদত্তম্ নাটকত ব্ৰহ্মচাৰী চৰিত্ৰটিৰ অৱতাৰণাৰ তাৎপৰ্য লিখা।
- Write the story of ব্যাস-পথিককথা as found in the হিতোপদেশ.
হিতোপদেশত উপলব্ধ 'ব্যাস-পথিককথা' শীৰ্ষক কাহিনীটো লিখা।

000